

Lomzer shtime^[PDI] - ^[FSI]לאמזער שטימע^[PDI], 7 października 1927

strona nr. 1

Lomzer Shtime	Łomzer Sztyme-Głos Łomżyński
Zibeter yohrgang Nr 6	Siódmy rok wydania Nr 6
Lomzer Shtime A gezeshaflikh-politish-literarishe tsayt-shrift.	Głos Łomżyński Czasopismo społeczno-polityczno-literackie.
Anonsen prayz: a mikol makom shure oyf der 1-ter zayt 15 gr. in tekst zayt 20 gr. nokhn tekst zayt 12 gr.	Cennik anonsów: w różnych miejscach linii tekstu na pierwszej stronie 15 gr. w stronie tekstu 20 gr. po stronie tekstu 12 gr.
Adres fun der redaktsye un administratsye: Łomża "Hatechija" Rządowa 20 Far geld-zendingen: A.Domowicz, Senatorska 7.	Adres redakcji i administracji: Łomża "Hatechija" Rządowa 20 Do przesyłek pieniężnych: A.Domowicz, Senatorska 7.
Abonaments-prayz: yehrlikh 4.80 zlotes ½ yor 2.40 zlotes ¼ yor 1.20 zlotes eynts. numer 0.40 zlotes	Cena abonamentu: rocznie 4.80 zł. ½ roku 2.40 zł. ¼ roku 1.20 zł. pojedynczy numer 0.40 gr.
Piątek 7 października 1927 r. = Fraytog 11 Tishri wrzesień/październik 1928r	Piątek 7 października 1927 r = Piątek 11 Tiszri wrzesień/październik 1928 r/ 5688r
Inhalt: Liste A-Nr 8; Arum dem krizis in sport-klub Sh.Kh. ; Vegen erd tsiternish- (<i>dwa pozostałe słowa zupełnie niewidoczne możliwe-Aul Levin</i>); Fun higen leben; Fun gemeynde leben; Khronik; Gratulatsyes un anonsen.	Zawartość: Lista A-Nr 8; Wokół kryzysu w klubie sportowym Sz. Ch. ; O trzęsieniu ziemi-Aul Lewin; Z życia lokalnego; Z życia wspólnoty; Kronika; Gratulacje i anonsy.

Bank Spółdzielczy w Łomży
Stary Rynek 19

Kooperative Bank in Lomzsha

Nehmt on tsu erledinen alerley inkaso-operatsyes vi oykh geld-onvayzungen oyf gants Poylen. Bilig un pinktlikh.
Nehmt oykh on vkladen un obshporungen fun 5 zl. on oyf zehr ginstige bedingungen.

Bank Kreditovi in Lomzsha

erledigt alerley bank operatsyes vi: veksel un frakhten-inkaso, onvayzungen oyf gants Poylen un oykh oyf oysland. Nehmt on vkladen un oyf loyfender rekhenung oyf ginstige bedingungen.

Les fils de Peugeot Freres

Marka fabryczna
Berihmte iber der gantser velt
kave mihlkhler

Ayzens tsu hubels, dlutes stolarske, tseshlarske ar`gl empfiehlt fun Sklar in Varshe

Jeneralny reprezentant
D/H Kazimierz Dąbrowski
Warecka 12 Telef. 190-51.
Adres telegraficzny: Wardorf, Warszawa.

Bulldog
Ersht-klasige shmerglave (bloyen) leynvand
Shmerglave papir "Chateau"

Zeg-shleyfshteyner "Au loup"
empfehl fun Sklar in Varshe
general-fertreter fun di unternemungen
Anc. Fremy. Navarre
D/H Kazimierz Dąbrowski
Warecka 12 Telef. 190-51.
Adres telegraficzny: Wardorf, Warszawa.

Besar Tseres

Shpayze fets iz frish ongekumen und in alle shpayze-gesheften tsu bakumen.
Di oysarbaytung fun "Tseres" vert in unzere fabriken oysgefihrt unter der hashgakha fun harov Simkhe Frenkl (Skavina)

Bank Spółdzielczy w Łomży
Stary Rynek 19

Kooperatywny Bank w Łomży

podejmuje się wykonania różnego rodzaju operacji inkaso jak również instruktaży finansowych na całą Polskę. Tanio i dokładnie.
Podejmujcie także wkłady i oszczędności od 5 zł na bardzo sprzyjających warunkach.

Bank Kredytowy w Łomży

wykonuje różnego rodzaju operacje bankowe takie jak: wekselowe i frachtowe inkaso, instruktaże na całą Polskę jak też za granicę. Podejmujcie wkłady i na rachunek bieżący na sprzyjających warunkach.

Synowie Braci Peugeot

Marka fabryczna
Znane na całym świecie
młynki do kawy

Metal do heblarek, dłuta stolarskie, artykuły cieślarskie polecane od Szklarza w Warszawie

Jeneralny reprezentant
D/H Kazimierz Dąbrowski
Warecka 12 Telef. 190-51.
Adres telegraficzny: Wardorf, Warszawa.

Bulldog
Najwyższej klasy płótno szmerglowe (niebieskie)

Papier szmerglowy "Chateau"
Kamienie do ostrzenia pił "Au loup"
polecane od od Szklarza w Warszawie
generalny przedstawiciel przedsiębiorstwa
Anc. Fremy. Navarre
D/H Kazimierz Dąbrowski
Warecka 12 Telef. 190-51.
Adres telegraficzny: Wardorf, Warszawa.

Mięso Ceres (1)

Tłuszcze spożywcze świeże dostawy do nabycia we wszystkich przedsiębiorstwach spożywczych. Wyrób z "Ceres" jest w naszych fabrykach prowadzony pod nadzorem rabina Symche Frenkl (Skawina)

<p>Durkh dem vert”Tseres” empfriln afile limehadrin min hamehadrin.</p> <p>Saturnia S.A. Warszawa</p> <p>Akhtung! Khaverim=ut fun “Hatkhuya” fraytog tsu nakhts dem 7-X um 7 a zeyger an`algemayne oyserordentlikhe khevrimerzamlung in “Hatkhuya”. Bezundere aynladungen. Bezundere aynladungen veren nisht geshikt.</p>	<p>Z tego względu “Ceres” jest szczególnie rekomendowana.</p> <p>Saturnia S.A. Warszawa</p> <p>Uwaga! Towarzysze-członkowie “Odrodzenia” noc piątkowa 7-X-go koło godziny 7-ej ogólne nadzwyczajne zebranie towarzyskie w “Odrodzeniu”. Specjalne zaproszenia nie zostają wysłane.</p>
---	--

1Ceres: roślinny tłuszcz jadalny, biała lub kremowa substancja otrzymywana z miąższu orzechów palmy kokosowe W Polsce produkowany w procesie chemicznego utwardzania z oleju rzepakowego. Stosowany do głębokiego smażenia, m.in. pączków, faworków.

strona nr. 2

<p>Lomzer Shtime</p> <p>Liste Nr 8 fun natsyonalen blok. Nokh lange maternishen iz endlikh tsushtandgekumen dos shafen fun a Fereynigten Yudishen Natsyonalen Vahl-blok, in velkhen es gehen arayn di Tsionisten, Mizrakhisten, Aguda, Handverker Ferayn un Sokhrim Ferayn. Tsi zol geshafen veren eyn eyntsige birgerlikhe yidische liste velkhe zol arum nehmen di Tsionisten mit zeyere ferbisene gegner di Aguda layt in virtshaftlikhe organizatsyes tsuzamen, tsi iz aza min blok a gevunshene ershaynung oyf der yudisher gas? Mit der doziger printsipyeler frage hoben zikh fernumen nor di algemeyne Tsiyonisten. Der entfer zeyerer oyf der frage iz geven: aza ershaynung iz a kranke un sherlikhe, vayl es veren in aza min blok metushtash di bezundere gefihlen un gedanken, di masen bekumen nisht di geherige politishe oysbildung, zey hoben nisht dem oysvahl un</p>	<p>Głos Łomżyński</p> <p>Lista Nr 8 z bloku narodowego. Po długich mękach wreszcie doszło do skutku stworzenie Zjednoczonego Żydowskiego Narodowego Bloku Wyborczego, w który wchodzi Syjoniści, Mizrachiści, Aguda, Związek rzemieślników i Związek Kupców. Czy należy stworzyć jedną jedyną obywatelską, żydowską listę, która obejmowałaby Syjonistów i ich zagorzałych przeciwników ludzi Agudy w organizacjach gospodarczych razem, czy taki blok jest pożądanym zjawiskiem na żydowskiej ulicy? Tym oto pryncypialnym pytaniem zajmowali się tylko ogólni Syjoniści. Ich odpowiedzią na to pytanie było: takowe zjawisko jest chore i szkodliwe, ponieważ zostają w takim bloku zamazane poszczególne odczucia i myśli, masy nie otrzymują należytej politycznej edukacji, nie posiadają wyboru a polityczna świadomość</p>
---	---

dos politishe bevustzayn vert dervayl bay zey ferdunkelt.

Mit a shveren gemit hoben ober di Tsionisten dokh gemuzt nokhgeben, vayl bay der geshafener lage iz shver a natsyonaler partey tsu oferiren bloyz mit printsipyele temim.

Di koniuktur bay di yetstige shtodt-rat-vahlen in ferglaykh mit der koniuktur fun yohr 1919, beys es iz gevehlt gevoren der shtodt-rat, velkher iz yetst funander gelozen gevoren hot zikh far der yidisher befelkerung shtark ferergert.

Dan hot di yidishe befelkerung getseht 60% un hot durkhgefihrt in shtodt-rat 12 ratmener, dos heyst a glaykhe tsol mit di kristlikhe, haynt tsu tog dagegen iz der tsushtand a umgekehrter, di yidishe befelkerung tseht koym bay 37-38% fun der algemeyner tsohl aynvohner.

Un nisht kukendig oyf dem, vos di zakh iz azoy klor, az di yidishe ratmener velen bilden a minderhayt, hert nokh alts nisht oyf der id tsu zayn a "strashak" tsvishen di poylishe parteyen.

Es hoben zikh blokirt ale poylishe virtshaftlikhe organizatsyes mit ale poylishe birgerlikhe un klerikale politishe parteyen, velkhe hoben geshafen eyn algemeyne liste unter `n lozung fun" Shitsen di poylishkayt fun shtodt un ferteydigen di interesen fun der poylischer befelkerung".

Der pshat fun di verter iz unz genoy bekant.

Ver volt zikh gekont rikhten deruf, az afile di arbeyts-patrey, velkhe hot gehalten als di reprezentants fun poylishen forshrit, zol efentlikh erklaren, az zi vill nisht tsushpalten di poylishe shtimen un shteren der poylischer feraynigung in ihr kampf far ihre oyben dermonte lozungen, velkhe zenen gevendet gegen der yidisher minderhayt?

Ven es vert geshafen a fest fereynigter kokh, mit der bunh, dem yidishen birger dos leben tsu makhen vos shverer- dan iz klor, az yede tsushpliterung fun di koykhes oyf der yidisher gas volt geheysen, zikh alayn gegeben mit a meser in hartsen.

Dos darfen gedenken ale, vemen es zenen tayer di emese interesen fun di yidishe folksmasen, dos darfen gedenken oykh ale

zostaje tymczasem u nich zaciemniona.

Otóz z ciężkim sercem ale Syjoniści musieli ustąpić, ponieważ

w obecnej sytuacji trudno jest partii nacjonalistycznej działać wyłącznie na zasadach pryncypialnych.

Koniunktura w obecnych wyborach do rady miejskiej w porównaniu z koniunkturą z 1919 r., gdy to została wybrana rada miejska, która obecnie została rozproszona, znacznie się pogorszyła dla ludności żydowskiej.

Wtedy społeczność żydowska liczyła 60% i wprowadziła do rady miasta 12 radnych, to znaczy równą ilość z chrześcijańską, dnia dzisiejszego przeciwnie stanowisko jest odwrotne, ludność żydowska liczy zaledwie 37-38% ogólnej ilości mieszkańców.

I mimo to, że sprawa jest taka jasna, że radni żydowscy będą stanowili mniejszość nie przestaje Żyd być „straszakiem” pomiędzy polskimi partiami.

Zblokowały się (*zjednoczyły w jednym bloku*) wszystkie polskie organizacje gospodarcze z wszystkimi polskimi obywatelskimi i klerykalnymi partiami politycznymi tworząc jedną listę ogólną pod hasłem" Ochrony polskości miasta i obrony interesów polskich mieszkańców".

Dokładne znaczenie tych słów jest nam bardzo dobrze znane.

Kto by się mógł spodziewać, że nawet partia pracy, która pełniła funkcję reprezentanta polskiego progresu

publicznie zadeklaruje, że nie chce dzielić polskich głosów i utrudniać polskiego zjednoczenia w jego walce o jej wyżej wspomniane hasła, które są skierowane przeciwko mniejszości żydowskiej?

Gdy zostaje stworzona mocno zjednoczona siła, z celem by życie obywatela żydowskiego zrobić jak najtrudniejszym- wówczas jest jasne, że każdy rozłam sił na żydowskiej ulicy oznaczałby cios zadany samemu sobie nożem w serce.

Pamiętać o tym powinni wszyscy, którym są drogie prawdziwe interesy żydowskich mas ludowych, to powinni zapamiętać również wszyscy niezadowoleni.

untsufridene.

Es zenen faran untsufridene fun dem gantsen shidukh, es zenen faran untsufridene oys individuele teamim. Dos iz take di negative zayt fun di bloken, ober zol yederer zikh nehmen ernst in zinen der ferentvortlikhkayt fun zayn shrit un zol gedenken, az a blok kon in grund genumen keyn mol nisht tsufriden shtelen alemen, ferkehr, er kon tsufridenshtelen efsher nor a maut, - ober azoy zeht oys unzer virklikhkayt, es iz ferfalen.

Der blok iz an` oysdruk fun a fereynigung fun ale organizirte gezelschaftlikhe koykhes in der yidisher befolkerung, kedey tsu shitsen yidishe interesen gegen a oybermakht vos iz durkhgedrungen legabe ihr mit agresive shovinistishe khnit. Un do muz men zogen, az der gefehrlikhster yidisger sojne iz der indifirentizm.

Di yidishe befolkerung iz indifirent, zi iz indifirent, vayl zi hot nisht geshpihrt biz yetst metsad der shtodt- fervalung keyn yokh, vayl a dank der bemihung fun ihr fertretershaft iz zi in tokh genumen nisht geven azoy tif beaulet. Un oyb di yidishe befolkerung kon nisht fergesen di geshikhte mit`n Mark, hoben dokh ihr di "tova"getohn "eygene menshen", di yidishe sotsyalisten, velkhe zenen arayn in shtodt-rat in a tsohl fun 6 ratmener mit loyte yidishe shtimen. Es muz oyfheren der indifirentizm, di glaykhgiltigkayt, di gantse yidishe befolkerung muz do veren aktiv, keyn eyntsige yidishe shtime tor nisht veren ferloren, untsufridhenhayt tor do nisht detsidiren.

Der blok shteht alenfahls oyf`n natsyonalen boden un vet energish, mit virde ferteydigen dem ydishen birgerlikhen un natsyonalen koved, di yidishe glaykhberekhtigung oyf ale gebiten fun gezelschaftlikhen leben.

Dagegen toren nisht di masen obgeben zejere shtimen oyf di sotsyalistishe parteyen, vayl zey fihren a fremde sotsyale politik, nisht

Są tacy, którzy są niezadowoleni z całej komitywy, są tacy, którzy są niezadowoleni z gustów indywidualnych. To jest naprawę negatywną stroną bloków, ale każdy musi przyjąć poważnie do świadomości odpowiedzialność za swój krok i musi pamiętać, że blok w gruncie rzeczy nigdy nie zadowoli wszystkich, na odwrót może on zadowolić raczej tylko mniejszość, -ale tak wygląda nasza rzeczywistość, która się zaprzepaszcza.

Blok jest wyrazem zjednoczenia wszystkich zorganizowanych sił społecznych w społeczeństwie żydowskim w celu ochrony interesów żydowskich przeciwko sile przeważającej przesyconej agresywnymi, szowinistycznymi elementami. I trzeba tu powiedzieć, że najniebezpieczniejszym żydowskim nieprzyjacielem jest indyferentyzm.

Społeczność żydowska jest indyferentna, ona jest indyferentna, ponieważ nie odczuwała do tej pory ze strony kierownictwa miasta żadnego ucisku, ponieważ dzięki wysiłkom jej przedstawicielstwa, faktycznie rzecz biorąc, nie była tak głęboko zaangażowana. I jeśli ludność żydowska nie może zapomnieć historii z Markiem, wszak wyświadczyli jej "przysługę" "swoi ludzie", żydowscy socjaliści, którzy są w radzie miasta w liczbie 6 radnych z czysto żydowskimi głosami. Musi się skończyć indyferentyzm, nijakość, cała społeczność żydowska musi tu być aktywna, ani jeden głos żydowski nie ma prawa zostać stracony, niezadowolenie nie ma prawa tu decydować.

Blok stoi w każdym wypadku na na gruncie narodowym i będzie energicznie, z godnością bronić żydowskiego obywatelskiego i narodowego honoru, żydowskiego równouprawnienie we wszystkich sferach życia społecznego.

Przeciwnie nie mają prawa masy oddać swych głosów na partie socjalistyczne, ponieważ prowadzą one obcą politykę socjalną, nie kierując jej nigdy wedle linii interesów żydowskich, nawet żydowskich mas pracujących, które rzekomo biorą oni pod swą opiekę zawsze tylko na moment

rikhtendig ihr keyn mol loyt der linje fun di yidishe interesen, afile fun di yidishe arbaytende masen, velkhe zey nehmen kloymersht unter zeyer apotropsut shtendig nor oyf dem moment fun vahlen un tsu velkhe zey keren zikh um mit`n nokh di vakhlen. Der Bund, azoy oykh Poali Tsion, linke vi rekhte, tsihen zeyer yenika fun sina un khutspa.

Ale yidishe denkende shtimen deriber oyf der blok liste Nr 8
A.

wyborów i od których odwracają się oni po wyborach. Bund, jak również Poali Syjon, lewi jak i prawi czerpią oddech z nienawiści i arogancji.

Dlatego wszystkie przemyślane głosy (*oddajcie*) na listę bloku Nr 8
A.

strona nr. 3

Lomzer Shtime

Arum dem krizis in sport-klub

Der Yidisher Sport Klub in Lomzsha, velkher hot shoyen unter zikh a raykhe fergangenhayt un tsehlit shoyen fiel yohren fun tetigkayt oyf`n gebiet fun fizisher oysbildung fun der yidisher yugend, gefint zikh yetst oyf`n veg fun untergang. In di ferinteresirte krayzen redt men fiel vegen di sibes vos hoben gorem geven tsu der troyeriger lage fun Y.S.K. Als eyne fun di ershte sibes git men on di pasivitet fun der yidisher gezelschaft in Lomzsha tsu der idee fun sport.

Es volt zikh gedukht, az di yidishe gezelschaft darf mit`n gresten irad -hakoved zikh betsihen tsu der idee fun a oysglaykhen dem ruken, fun veren a folk mit felker glaykh oyf`n gebit fun sport.

S`iz dokh yeden eyntsigen bezunder bekant der fakt, az di sport- bevegung fershaft dem yidishen folk koved un respekt bay ale andere felker efsher in a greserer mas vi unzere sharfe kep un gayster.

S`iz ferfalen! Di velt hot haynt mehr respekt far`n muskul vi far`n gayst. Fihrt durkh an`ankete un ihr vet zikh gevis ibertsaygen,

Głos Łomżyński

Wokół kryzysu w klubie sportowym

Żydowski Klub Sportowy w Łomży, który chlubi się bogatą przeszłością i już od wielu lat działa na polu edukacji fizycznej młodzieży żydowskiej, aktualnie podupada. W zainteresowanych kręgach wiele się mówi o przyczynach, które stały się czynnikami tego smutnego położenia Żydowskiego Klubu Sportowego. Jako jedne z pierwszych czynników podaje się pasywność społeczności żydowskiej w Łomży względem idei sportowej.

Zdawać by się mogło, że żydowska gromada musi z największą czcią odnosić się do idei wyprostowania kręgosłupa, bycia narodem z ludźmi w sporcie osadzonymi.

Wszak każdemu z osobna szczególnie znany jest fakt, że ruch sportowy przysparza ludowi żydowskiemu honoru i respektu u wszystkich innych ludów może nawet w większej mierze niż nasze ostroumne głowy i dusze.

Przepadło! Świat teraz ma więcej respektu dla mięśni niż dla ducha. Przeprowadźcie ankietę a na pewno się przekonacie, że

az di futbol-manshaft fun “ Hakoyekh” iz a sakh populerer bay di breyte shikhten fun yidishen folk vi fil bekante yidishe medaver afile mit a veltlikhen fernehm.

Tsu/tsi dos iz gevunshen, tsu/tsi nisht- vet es zayn an obyekt fun der historye; Mir dagegen shtehen far a geshehenem fakt.

Di lomzsher yidishe gezelshaft, muzen mir, tsu unzer bedoyeren, festshtelen, hot nisht fershtanen di bedaytung fun der sport-idee.

Volt efsher emitser gekont meynen, az di lomzsher gezelshaft fernehm zikh grade mit andere ongelegenhayten, hot er gevis a teut. Lomzsha iz ayngheilt in a apatyte, velkhe frest ihr oyf, un di dozige apatyte hot in a geviser mos oykh oyfgefresen dem sport-klub.

A teut hot ober oykh der vos meynt, az nor di pasivitet fun der yidisher gezelshaft hot gorem geven tsu der troyeriger lage fun sport-klub.

Derfihrt dem sport-klub tsu zayn troyerigen matsev hoben oykh zayne umgelumperte fihren, velkhe hoben dem “Makabi” in a “sport-klub” fervandelt, vayl kol znam “Makabi” hot ekzistirt- hot iber ihm geshvebt der ideal fun natsyonaler oyfhebung fun yidishen folk. Ober mit`n moment, ven der “Makabi” iz fervandelt gevoren in a hoykh shrayenden un fiel-zogender sport-klub- hot er ferloren zayn gantsen inerlikhen vezen, vayl er hot ongehoiben fun dan on tsu lenken zayn tetigkayt oyf andere vegen.

drużyna futbolowa “Siła” jest bardziej popularna w szerokich warstwach ludu żydowskiego niż wielu znanych żydowskich mówców nawet światowego masztabu. Chcecie czy nie chcecie - będzie to obiektem historii; My w przeciwieństwie przedstawiamy fakt dokonany.

Łomżyńska społeczność żydowska, musimy z przykrością stwierdzić, nie rozumie znaczenia idei sportowej.

Ktoś kto pomyśli, że społeczność łomżyńska zajmuje się akurat innymi sprawami, z pewnością jest w błędzie. Łomża jest pogrążona w apatii, która ją zżera, i ta oto apatia w pewnej mierze zżarła również klub sportowy.

W błędzie jest też ten, kto myśli, że tylko pasywność społeczności żydowskiej była czynnikiem smutnego położenia klubu sportowego.

Doprowadziło klub sportowy do jego smutnego stanowiska również jego bezmyślne postępowanie, które przeistoczyło ” **Makabi (1)**” w “klub sportowy”, dlatego że póki “Makabi” egzystował - był on nośnikiem idei narodowego odrodzenia żydowskiego. A z chwilą, gdy “Makabi” został przeistoczony w głośno krzyczący i wiele gadający klub sportowy- stracił on całą swą istotę wewnętrzną, ponieważ począł on odtąd kierować swoją działalność na inne tory.

1 Makabi: Makabi Warszawa, właśc. Żydowskie Towarzystwo Gimnastyczno-Sportowe „Makabi” w Warszawie – polski klub sportowy z siedzibą w Warszawie. Był największym wielosekcyjnym żydowskim klubem sportowym w II RP.

Lomzer Shtime

Fun dan on blondzshet der sport-klub ohn a tsiel un ohn a veg, vayl di idee fun sport bay Yiden, iz eng ferbunden mit der natsyonale bevegung un fun ihr tsiht zi ihr yenika.

Ot di ohnideishkayt fun sport-klub, dos blondzshen oyf umbakante vegen, hot im derfihrt tsu der troyeriger lage, fiel mehr vi di pasivitet fun der gezelshaft.

Di zelbe gezelshaft iz dokh geven umshtand oyftsuhalten dem "Makabi" oyb azoy, far vos den kumt on mit azelkhe shverigkayten dem sport-klub dos oyfhalten fun zayn ekzistents, oyb nisht derfar, vayl er hot ferloren zayn shtreng natsyonalen pirtsuf.

Yetst ven di laytung fun sport-klub nehmt iber di yugend iz tsu hofen, az oyb di yidishe yugend vet blayben tray der idee fun der yidisher natsyonaler oyfhebung, vet zi gevis bevayzen tsu derhalten dem gantsen shtolts fun der yidisher sport-bevegung in Lomzsha. Dos darf zayn der memento in yeder minut.

Simkhe Sapirshteyn

Fun der higer poylisher prese

Di "Życie i Praca" der organ fun der higer katoylisher gaystlikhkayt vitselt zikh: men zogt, shraybt zi, az di yetstige erdtsiternish in Palestina iz a oysdruk fun untsufridenhayt metsad der natur legabe dem zikh dort onzamlenden yudentum.

Mir konen raten der tsaytung, oyb a zelkhe ershaynungen zenen virklikh a oysdruk fun untsufridenhayt gegen di oder yene metsad der hashgakha haelyona, zol zi am besten fregen in Palestina, vemen hoben dort di natur-koykhes, gots shlokhim, mehr ongerufen, Yden oder nisht Yden, damolt vet zi als gloybige efszer kumen tsu andere sabrit...

Di zelbe tsaytung brengt a notic, az dem 27-7 iz tsurikgekumen fun a oysflig der "Ha-

Głos Łomżyński

Odtąd błędzi klub sportowy bez celu i drogi, bo idea sportowa u Żydów jest ściśle związana z ruchem narodowym i z niego ssie soki.

Ta oto bezideowość klubu sportowego, błędzenie nieznanymi drogami, doprowadziły go do smutnego stanu, znacznie bardziej niż pasywność społeczeństwa.

Przecież to samo społeczeństwo było w stanie utrzymać "Makabi" więc czemu, w takim razie, klubowi sportowemu przychodzi z takim trudem utrzymanie swej egzystencji, czyż nie przez to, że stracił on swoje stricte narodowe oblicze.

Teraz gdy pałeczkę klubu sportowego przejmują młodzi jest nadzieja, że jeśli młodzież żydowska pozostanie wierna idei żydowskiego odrodzenia narodowego z pewnością udowodni, że jest w stanie utrzymać całą dumę żydowskiego ruchu sportowego w Łomży. To powinno być memento w każdej minucie.

Symche Sapirsztejn

Z polskiej prasy lokalnej

"Życie i Praca" organ katolickiego duchowieństwa żartuje sobie: mówi się, pisze ona(*gazeta niniejsza*), że terażniejsze trzęsienie ziemi w Palestynie jest wyrazem niezadowolenia ze strony natury w odniesieniu do nagromadzonego tam żydostwa.

Możemy poradzić gazecie, o to, czy takowe zjawiska są rzeczywiście wyrazem niezadowolenia przeciwko tym czy tamtym ze strony Najwyższego Nadzoru, niech najlepiej spyta w Palestynie, kogóż tam siły natury, boscy posłańcy bardziej przeklinają Żydów czy nie - Żydów, wówczas, jako organ wierzący, może dojdzie do innych wniosków...

Szomer Ha-Cair”- hert un shtoynt!- Beglayt mit faklen un orkester fun shtodtishen fayerlesher ferayn un zi endigt mit dem oysruf “ a kherpa”!

Oyb d r orkester fun fayerlesher-ferayn an` algemeyn shtodtishe institutsye, hot zikh beteyligt in a defilade fun yidishen skoyting, un far a baloynung, iz dos far di vos fredigen moral far der gantser menshhayt a kherpa, meg es dos gufe batsaykhent veren als a kherpa.

Bay dem gantsen antisemitizm fun der “Życie i Praca” betrakht zi undz dokh far an` ata bakhartanu folk, es past nisht, heyst es, far a Yiden tsu mohn a ojle, meg es zayn veniger vi a nul in betsug tsu oyles, vos geshehen tog teglikh in der nisht yidisher velt. Di zelbe oyles, ven zey zolen veren begangen durkh a nisht-Yiden, volt ihr gor nisht ayngefalen andersh, vi ibertsugehn iber zey tsum tog ordnung, zogar morden veren durkh ihr fershvigen, mit velkhe di politsey-khronik iz layder genug raykh di letste tsayt, a yid ober muz bezitsen a neshome a kristal-reyne ohn a shum

Ta sama gazeta pisze,

że 27-7 wrócił z wojaży “Ha-Szomer Ha-Cair”-słuchajcie i dziwójcje się!- W asyście pochodni i orkiestry miejskiego związku strażaków i finalizuje ona (*niniejsza gazeta*) tekst ten wieszczaniem “Hańba” ! Jeśli udział orkiestry związku strażaków będącego wspólną instytucją miejską, w defiladzie żydowskiego skautingu jest zgodnie z poglądami tych, którzy głoszą moralność dla całej ludzkości hańbą , to właściwie oni sami zasługują na to by ich w ten oto sposób określić.

W tym całym antysemityzmie “Życia i Pracy” uważa ona nas przecież za naród wybrany, to nie pasuje, znaczy to, Żydowskie ofiary całopalne mogą znaczyć mniej niż zero w stosunku do ofiar całopalnych, które odbywają się dzień w dzień w świecie nie żydowskim. Te same ofiary całopalne, niech tylko zostaną uczynione przez nie -Żydów, nie przyjdzie jej (*owej gazecie*) nawet do głowy nic innego jak tylko je zignorować przechodząc do porządku dziennego, a nawet zamordować przez jej milczenie, w które to (milczenie) kronika policyjna niestety wystarczająco obfituje w ostatnim czasie, ale Żyd musi władać duszą kryształowo-czystą bez najmniejszej

1Ha-Szomer Ha-Cair (hebr. השומר הצעיר „Młody Strażnik”) – międzynarodowa żydowska organizacja młodzieżowa, część składowa Światowej Organizacji Syjonistycznej.

strona nr. 5

Lomzer Shtime

pgam. Ot a por bayshpilen.

Di Vonzka gas, a gesel hinter`n shtodt, vos hot nokh dem far mabuldigen oyszehn, nisht brukirt lakhalutin, fil vaser un zumpen, nisht a durkhtsugehen. Der magistrat greyt zikh in gikhen di gas tsu ferbrukiren, farloyfig hot der magistrat ongezogt di dortige aynvohner tsu fershiten di zumpen mit gruz, zamd a.d.g. Kedey dem boden tsu ferharteven, un di hoben natirlikh azoy getohn.

Di "Praca i Życie" iz khoshed dem h` I. Dunovitsh, az er hot stam dort aroysgeshoten mist azoy zikh glat in der velt arayn un falt oyf im shtark on der far, vos er ferpestet di luft in der Vonzka gas untershtraykhendik "der Yid" Dunovitsh, men zol kholile keyn taut nisht hoben un meynen, az Dunovitsh iz a krist. Hoben dokh dort oykh kristlikhe aynvohner dos zelbe getohn, ober a Yid tor keyn oyle nisht tohn iberhoypt.

Oder tsum bayshpil: in Ostrolenka hoben yidishe futbolisten beys a sikhsukh baym futbol zikh abisel tsvishen zikh tsushlogen.

Un di tsaytung kokht zikh: "Tsu vos git men aza khalastre dem gimnazyalen sport-plats tsum shpilen. Es iz dokh bekant, az vu men lozt zey nor arayn, iz oder zey fershmutsen, oder zey tuhen ob an`ander khaziray, ohn dem geht es nisht, un oyf a zelkhe yidishe paskustves gehen nokh polaken-katoliken, betsohlendig derfar mit zeyere shver ferhorevete groszens".

Tsu volt di tsaytung zikh nisht geshemt tsu brengen a notic fun 2 kristlikhe yinglakh, vos zolen zikh hoben tsvishen zikh abisel tsushlogen, afile bay a futbol.

Ober dokh, far Yiden past es nisht, Yiden iz es nisht erloybt. Un efsher past es take nish in der emesen...

Fun higen leben

Głos Łomżyński

skazy. Oto kilka przykładów.

Ulica Wąska, uliczka za miastem, wyglądu błotnistej, nie do końca wybrukowana, dużo wody i błota, nie do przejścia. Magistrat przygotowuje się w pośpiechu do wybrukowania ulicy. Przelotem magistrat nakazał tamtejszym mieszkańcom zasypać kałuże gruzem, piaskiem itp. w celu utwardzenia gruntu. Naturalnie zadanie wykonano.

"Praca i Życie" podejrzewa pana I. Dunowicza, jakoby to on bezmyślnie, po prostu wyrzucił tam brudy i oskarża go o zanieczyszczanie powietrza na ulicy Wąskiej podkreślając "Żyd" Dunowicz, i nie należy nie daj boże popełnić błędu, sądząc, że Dunowicz jest chrześcijaninem. Otóż tamtejsi chrześcijańscy mieszkańcy zrobili przecieź to samo, jednakże Żyd w szczególności nie ma prawa dokonywać żadnej ofiary całopalnej.

Albo dla przykładu: w Ostrołęce żydowscy futboliści podczas sprzeczki w futbolu trochę się połupcowali.

W gazecie zawrzało:" Po co udostępnia się takiej hałastrze gimnazjalne boisko do gry. Przecieź wiadomo, że gdzie się ich tylko wpuści, to albo nabrudzą, albo narobią innych świństw, bez tego nie idzie, i na takie żydowskie paskudztwa idą jeszcze polacy-katolicy, płacąc za to swymi ciężko zapracowanymi groszami".

Czy gazeta niniejsza nie powstydziliby się opisanie w niej 2 młodzieńców chrześcijańskich, którzy pozwoliliby sobie na niewielkie łupcowanie wzajemne, nawet w futbolu.

Jednakże, Żydom to nie przystoi, Żydom tego nie wolno. I może naprawdę, w rzeczy samej nie pasuje...

Fun Magistrat

Di arbaytslozigkayt in Lomza iz bay hayntigen tog fulshtendig bezaytigt, ale arbaytsloze (men meynt natirlikh di, vos der magistrat hot gehat fun zey tsu zingen un tsu zogen, un nisht di khronishe arbaytslozigkayt tsvishen der yidisher arbaytershaft) zenen besheftigt, ver bay dem obfrishen fun di heyzer in shtodt, ver bay efentlikhe arbeyten un ver oyfn feld. Es boyen zikh di handels-hales, es hot zikh shoyng ongefangan boyen a nayer vakzal, dan iz der higer industrieler h` Orlovski shoyng tsugetroten tsu boyen naye fabrik-binyonim hinter her shtodt. Di arbeyter- thuer ferzikhern ober, az in di vinterdige monaten vet nokh der magistrat fun di arbaytsloze hoben a hibsh bisel deagot. Der shtodt-rat hot beshlosen tsu geben der yidisher kehile a ohn-terminige un ohn-prostentige halvaa fun 3000 zl. far dem nayen binyen fun "Hashgokhe Yesoymim".

Der shtodt-rat hot oykh bevilligt a subsidium far der Biblotek fun PP`S-ishen Folks Hoyz 500zl. un far der Medem Biblotek (fun Bund) 300 zl.

Dos oysboyen di hales oyfn mark hot unternumen h` Boleslaw Bogdanovitsh far 53924 zl. Es hoben zikh gemolden tsu der litsitatsye 5 oferenten. Di andere 4 oferten zenen geven: fun h` Sredzinski 65300 zl., h` Patsheshniak 65800zl., h` I. Rozental 71900 zl., un 2 varshever firmes 88000 i 90000 zlotos.

Tsigel git dertsu der magistrat eygene. Tsigel hoben oferirt: di eygentimer fun di hige tsigelnies H`H (harei heim) Bzshezinski un Bengelsdorf oyf 80 zl. a toyzend loka(*zapewne brakuje "l"*) plats, Tsidzin-90 zl., Ostrolenka 86 zl., gebliben iz ober di liferung bay Ostrov tsum prayz fun 66 zl., Franka Statsye Lomzsha, tsufihren kost 10 zl., tsuzamen 76. tsurekhnendig monka un beshedigung 6% loyt fertrog, kost es shoyng tayerer, vi di hige hoben ferlangt, derbay iz di kvalitet fun di hige tsigel a fil beser. Der magistrat hot shoyng kharote, vayl oyser vos es iz nisht aza metsia vi men hot lekhatkhile

Z życia lokalnego

Z Magistratu

Bezrobocie w Łomży na dzień dzisiejszy jest w zupełności sprawą marginalną, wszyscy bezrobotni (na myśli ma się naturalnie tych, o których magistrat miał co zaśpiewać i co powiedzieć a nie chroniczne bezrobocie wśród żydowskiej braci roboczej) są zatrudnieni, kto przy odświeżaniu domów w mieście, kto przy robotach publicznych a kto w polu. To budują sobie hale targowe, to już rozpoczęto budowę nowego dworca, naówczas miejscowy przemysłowiec pan Orłowski już przystąpił do budowy nowych gmachów fabrycznych za miastem. Ale wykonujący pracę robotnicy zapewniają, że w miesiącach zimowych magistrat jeszcze mieć będzie z bezrobotnymi niezły kawał zmartwienia.

Rada miasta postanowiła udzielić kahałowi żydowskiemu bezterminowej i bezprocentowej pożyczki w wysokości 3000 zł. na nowy budynek "Ochronki Sierot". Rada miasta uchwaliła również subsydium dla Biblioteki PPS-owskiego Domu Ludowego 500 zł. i dla Biblioteki Medem (Bundowskiej) 300 zł.

Wybudowania hal na targu podjął się pan Bolesław Bogdanowicz za 53924 zł. Do licytacji zgłosiło się 5 oferentów. 4-ma pozostałymi ofertami były: oferta pana Średzińskiego 65300 zł., pana Pacześniaka 65800 zł., pana I. Rozentala 71900 zł., i oferta 2-óch firm warszawskich 88000 i 90000 złotych.

Cegłę daje do tego (*dziela*) magistrat własną. Cegłę oferowali: właściciele miejscowych cegielni w osobach Brzeziński i Bengelsdorf na 80 zł. tysiąc przestrzeni lokalowych, Cydzyn -90 zł., Ostrołęka 86 zł., Jednak dostawa w Ostrowi pozostała w cenie 66 zł., Franka Stacja Łomża, koszt przywieziony 10 zł., razem 76 wliczając awarie i uszkodzenia 6% zgodnie z umową, kosztuje to już drożej niż miejscowi oczekiwali, przy tym jakość miejscowej cegły jest o wiele

gemeynt iz dokh bikhlal bilkher di heymishe industriye, velke besheftigt mentshen. Der shtodt-rat hot festgeshtelt a regulamin far arbayten oder liferungen, loyt velkhen arbayten biz a sume fun 1000 zl. kon der magistrat obgeben fun frayer hand, biz a sume fun 3000 zl. durkh a efentlikhe litsitatsye ferefentlikhe in der prese.

lepsza. Magistrat już żałuje, bo poza tym, że to nie jest taka gratka, jak się na początku zdawało to przecież ogólnie ważniejszy jest przemysł rodzimy, który zatrudnia ludzi. Rada miasta zatwierdziła regulamin prac bądź dostaw, wedle którego prace do sumy 1000 zł. magistrat może wydać z wolnej ręki, do sumy 3000 zł przez publiczną licytację upublicznią w prasie.

strona nr. 6

Lomzer Shtime

Nayer starosta.

Der bizheriger lomzer starosta h` Bronisław Nazimek iz gevoren staroste fun bloner povyat in varshever voyevudstvo, oyf zayn ort iz gevoren h` V. Skarzinski fun Lutsk, velker hot shoyt ibergenumen zayn amt.

Shtayer-rubrik.

Di hoykh fun fermegens-shteyer iz festgeshtelt gevoren oyf folgenden oyfn.

Bay an` opgeshetsten fermegen fun hekher 10 000 zl in di grupen I un II blaybt der shteyer vi geven, nor es vert aruntergenumen der kontigent-tsushlog; In der grupe III vert der shteyer redutsirt biz a helft fun dem aroyfgelegten shteyer mit dem kontigent-tsushlog tsuzamen. Derbay vert genumen a rate ferteylt in 2 terminen: dem 15/XI 1927 un 15/I 1928.

Bay di klenere fermegens ohn kontigent - tsushlogen iz der shteyer tsohlbar in di zelbe tsvey terminen azoy vi er iz.

Dem 15/X iz felig di 3-te zalitshke oyf dem umzats-shtayer far 1927. Men kon ayntsohlen in meshekh fun 14 tog ohn

Głos Łomżyński

Nowy starosta.

Dotychczasowy starosta łomżyński pan Bronisław Nazimek został starostą powiatu błońskiego w województwie warszawskim, jego miejsce zajął pan W. Skarzyński z Łucka, który już przejął swą posadę.

Rubryka podatkowa.

Wysokość podatku majątkowego została ustanowiona w sposób następujący.

Przy majątku oszacowanym powyżej 10 000 zł w grupach I i II pozostaje podatek dotychczasowy, ale zostaje pobierana opłata warunkowa; W grupie III podatek zostaje zredukowany do połowy nałożonego podatku wraz z opłatą warunkową. Przy tym zostaje pobrana rata rozdzielona w 2 terminach: 15/XI 1927 i 15/I 1928.

Przy majątkach mniejszych bez opłat warunkowych podatek jest płatny w tych samych dwóch terminach takim jak on jest.

15/X-go przypada 3-cia zaliczka na podatek obrotowy za 1927. Można wpłacać w przeciągu 14 dni bez opłaty procentowej.

protsent-tsoushlog.

Gründung fun a "TOZ" obteylung.

Endlikh iz oyf der energisher bemihung fun d`r Piontnitski gegrindet gevoren in Lomza a obteylung fun "TOZ" (Gezelshaft far der obhitung fun gezung). Es iz oysgeveht gevoren a tsaytvayliger fervaltung fun folgende 3 perzonen: dr Peltin als prezes, dr Piontnitski als kasir un h` P. Gayst als sekretar. Nokh dem vi di obteylung vet bekumen ihr legalizatsye vet forkumen an`algemeyne ferzamlung fun di deklarirte mitglieder un di obteylung vet tsutreten tsu a planmesiger tetigkayt oyf`n gebit fun gezelshaftlikhen gezundhaytsvezen. Di gezelshaft darf mit freyd un mit dank far di initsyatoren begripen dos entshtehen fun der obt. "TAZ" oyf`n boden. Zolen ober di initsyatoren shoy n aroysvayzen a gevise tetigkayt. Men tsitert dokh far a shkarlatin-epidemye.

Forfalen:

Der furman Shabtay Guzikevits iz mitvokh dem 24-8 gefohren mit landvirtschaftsmashinen in der rikhtung fun Piontnitsa. Kulkin`s hoyz oyf`n zyazd iz ongefohren a militarisher oyto, in velkhen s`hoben zikh gefunen a por zelner mit an`ofitser in der shpits. Der ofitser nisht kenendig azoy shnel durkhfohren-hot oysgeshosen in der luften.

Der furman hot zikh dan obgerukt on a zayt un der oyto iz durkhgefohren. Neben di rogaktes iz di fuhr gebliben shtehn un dem fuhrman`s zuhn iz gegengen antrinken dem ferd.

Der ofitser obshtelendig dort oykh zayn oyto hot a freg geton dem Yiden, tsi er hot zikh dershroken beshas er hot oysgeshosen.

Der Yid hot geentfert, az er hot gedint in militer un hot far shisen keyn moyre nisht.

Oyb azoy, vestu bald moyre hoben- hot zikh obgerufen der ofitser tsum Yiden un hot

Założenie oddziału "TOZ"(1).

Energicznym staraniem dr Piątnickiego ukińczono tworzenie w Łomży oddziału "TOZ" (Towarzystwo Ochrony Zdrowia). Został wybrany zarząd tymczasowy składający się z następujących 3 osób: dr Peltyn jako prezes, dr Piątnicki jako skarbnik oraz pan P. Gajst jako sekretarz. Po otrzymaniu przez oddział legalizacji odbędzie się zebranie ogólne zadeklarowanych członków i oddział przystąpi do zgodnej z planem działalności w sferze zdrowotności społecznej. Towarzystwo powinno z radością i wdzięcznością inicjatorom powitać powstanie oddz."TAZ" na gruncie łomżyńskim. Aczkolwiek inicjatorzy powinni już przejawiać określoną działalność. Ludzie drżą przecież przed epidemią szkarlatyny.

Wydarzenia:

Furman Szabtaj Guzikiewicz w środę 24-8 z maszynami rolniczymi udał się w kierunku Piątnicy. W pobliżu domu Kulkina na zjeździe nadjechało auto wojskowe, w którym znajdowało się paru żołnierzy z oficerem na czele. Oficer nie będąc w stanie tak szybko przejechać- wystrzelił w powietrze.

Wtedy furman się przesunął na stronę a auto przejechało. W pobliżu rogatek (zapor drogowych) fura przystanęła a syn furmana poszedł napoić konia.

Oficer zatrzymując tam również swoje auto wystosował zapytanie do Żyda, czy ten się wystraszył kiedy on wystrzelił.

Żyd odpowiedział, że służył w wojsku i strzelania zupełnie się nie przeląkł.

Jeśli tak , to zaraz się przelęknie- odezwał

befelen tsvey zelner ihm tsu shlogen. Fershteht zikh, az dem Yiden hot men keyn klep nisht gezshalevet, biz er iz gefalen in khaloshes. S`iz gevoren a gevald un der oyto iz avek. Dem Yiden hot men koym tsu zikh gebrakht. Vegen tsufal hot men gemolden der politsay un ongegeben dem numer fun oyto.

A soldat fun 36 pulk, velkher gefint zikh in lomzsher gegend oyf manevren, hot genumen a revolver kedey zikh tsu lernen shisen un hot zikh nisht vilendig dershosen. Di sektsye iz forgekumen bay der onvezehayt fun militerishen oysforschungs-rikhter, tsvey militerishe doktoyrim un feltsher Ratovitsh, velkher hot di sektsye durkhgefihrt.

In dorf Shemyen unter Shor, gmine Pukhali iz geshehn dem 21-8 folgender tsufal: a geviser Glintshuk hot gevolt oysfihren iber a poyer a mord. Der poyer hot ihm ober derharget. Di sektsye iz forgekumen dem 23-8.

Dem 18-8 zenen durkhgeföhren dem dorf Konti neben Mali Plotsk di yedvabner aynvohner Yoysif Mashkovski, Mates Kozlovitsh, Mendel Hurvitsh un Avrom Lubel. Di ortige poyern vi men git iber , unter der hetse fun soltis, hoben di dozige Yiden gepeynigt un geshlogen akhzaryut`d fun 9 ovend biz 4 in der frih mit koses un andere makhshirim, dan hoben zey di korbones koym lebedige aroyfgelegt oyf a fuhr un avekgefihrt keyn Mali Plotsk tsu der politsey mit der oysreyd, az zey hoben gevolt ganvenen...khazeyrim.Es geht a oysforshung.

się oficer do Żyda i rozkazał dwóm żołnierzom go zbić. Ma się rozumieć, że kuksańców Żydowi nie żalowano, aż padł nieprzytomny. Zrobił się zamęt a auto uciekło. Żyda ledwie ocucono. O przypadku powiadomiono policję z podaniem numerów rejestracyjnych niniejszego auta.

Żołnierz 36-go pułku, znajdującego się w rejonie łomżyńskim na manewrach, wziął rewolwer by się nauczyć strzelać i się niechcący postrzelił. Sekcja odbyła się w obecności wojskowego sędziego śledczego, dwóch lekarzy wojskowych i felczera Ratowicza, który sekcję przeprowadzał.

We wsi Siemień - Rowy, gminy Puchały zdarzył się 21-8-go następujący wypadek: pewien Glinczuk chciał przeprowadzić na chłopie mord. Chłop go jednak zabił. Sekcja odbyła się 23-8.

Dnia 18-8-go przez wieś Kąty koło Małego Płocka przejeżdżali mieszkańcy Jedwabnego: Jozsef Maszkowski, Mates Kozłowicz, Mendel Hurwicz i Awrom Lubel. Miejscowe chłopstwo jak wieść niesie, za namową sołtysa, tychże Żydów torturowało i biło okrutnie od 9 wieczór do 4 rano kosami i innymi odpowiednimi narzędziami, następnie ledwie żywe ofiary owi chłopcy wyłożyli na furę i odwieźli do Małego Płocka na policję z wymówką, że Żydzi owi chcieli im ukraść...świnie. Śledztwo trwa.

Lomzer Shtime

Gegrindet a hilf -komitet fun di gelitene fun der ferfleytsung in Galitsyen.

Szabes tsu nakhts dem 24/9 iz forgekumen in starostve a groyse ferzamlung fun forshteher fun fershidene gezelshaften un stam prominente perzenlikhkayten, tsuzamengerufen durkh`n starosta h` Skarzinski um tsu grinden a hilf-komitet far di gelitene fun der ferfleytsung i Galitsyen. Nokh`n oyshteren dem referat fun starosta iz oysgevehlt gevoren koydem kol a tsentraler hilf- komitet far dem gantsen povyat, velkher beshteht fun 18 perzon, in dem gehen arayn 6 vos vohnen in Lomza gufe. Es iz glaykhtsaytig gevehlt gevoren a propaganda-sektsye un a revizyons-komisyte. Yeder gmine vehlt zikh ihr komitet. Dos glaykhen yeder shtodt un shtedtel. Es iz glaykh oyf`n ort gevehlt gevoren der lokaler lomzer komitet. Di yidishe befelkerung iz fertreten: in tsentralen komitet durkh di h`h (harei heim) Epshteyn un Petsiner, in lokalen komitet durkh di h`h Epshteyn un S. Bzshoza, in der propaganda sektsye durkh h` A. Domovitch. Der forzitsender fun tsent-komitet iz der starosta, fun lokalen komitet-der shtodt-prezident.

Ale onvezende hobet oysgedrikt zeyer fuler greytkayt zikh tsu beteyligen in der hilfs-aktsye. Es zenen do azsh 220,000 korbones, arum 50 toyzend familyses, vos hoben geliten fun der fun der natur-katastrofe. Di yidishe befelkerung in Lomza un umgegend, nisht kukendig oyf`n ihr shveren ekonomishen matsev, vet gevis aroysvayzen ihr mitgefil di masen birger fun unzer medine, tsvishen zey nisht venig unzere brider, vos hoben geliten fun der katastrofe un gefinen zikh in noyt un ohn a dakh iber`n kop.

Der Lomzer seymik

Nisht lang zenen forgekumen vahlen tsum lomzer seymik. Der seymik beshteht fun 26

Glos Łomżyński

Założono komitet pomocy ofiarom powodzi w Galicji.

W sobotni wieczór 24/9-go odbyło się w starostwie wielkie zebranie przedstawicieli różnych towarzystw jak też prominentnych osobowości zwołane przez starostę pana Skarżyńskiego celem założenia komitetu pomocy dla ofiar powodzi w Galicji. Po wysłuchaniu referatu starosty jako pierwszy wybrany został centralny komitet pomocy dla całego powiatu, który składa się z 18 osób, w tym 6-ciu mieszkających bezpośrednio w Łomży. Jednocześnie zostaje wybrana sekcja propagandy oraz komisja rewizyjna. Każda gmina wybiera sobie własny komitet. Tak też każde miasto jak i miasteczko. Z miejsca wybrano też lokalny komitet łomżyński.

Społeczność żydowska jest reprezentowana: w komitecie centralnym przez osoby Epsztejn i Pecyner, w komitecie lokalnym przez osoby Epsztejn i S. Brzoza, w sekcji propagandy przez pana A. Domowicz. Przewodniczącym komitetu centralnego jest starosta, komitetu lokalnego - prezydent miasta.

Wszyscy obecni wyrazili pełną gotowość do wzięcia udziału w akcji pomocowej. Jest aż 220,000 ofiar, około 50 tysięcy rodzin, które ucierpiały od katastrofy naturalnej. Społeczeństwo żydowskie w Łomży i okolicach, nie bacząc na swą ciężką sytuację ekonomiczną, z pewnością wykaże swe współczucie masom obywateli naszego kraju, wśród których jest niemało naszych braci, którzy ucierpieli od katastrofy i znajdują się w potrzebie i bez dachu nad głową.

Sejmik łomżyński

mitglieder, nemlikh 23 forshter fun kleyn bezits un 3 forshter fun groys-bezits. Di 26 mitglieder zenen gevehlt gevoren fun 13 gmines, yeder gmine-rat hot gevehlt 2 delegaten. Es iz interessant, az tsvishen di 26 mitglieder iz nisht fertreten keyn eyn eyntsiger Yid, afile nisht fun azelkhe gmines, velkhe hoben a genug onzehende yidische befolkerung, vi Shnyadovo, Rutki, Pyontnitsa, un and. Men kon zikh forshtelen, vi azoy es velen veren durkh dem seymik befridigt di interesen fun der yidisher befolkerung in dem krayz.

Der vahl-kampf tsum shtodt-rat.

Oyf der kristlikher gas kempfen tsvishen zikh 3 listes: fun Algemeynem Poylishen Blok Nr 10, fun di P.P.S. rekhte Nr 2, un fun di P.P.S. linke Nr 7. Der kampf iz a genug ferbisener, am shtarksten veren bezukht di mitingen, velkhe veren ayngedent durkh di rekhte P.P.S. Keyne diskusyes veren nisht tsugelozt, ober fun di masen tsvishen- rufen un tumel iz kentig, az di linke P.P.S. hoben fil onhenger tsvishen der poylisher arbaytershaft. Oyf der yidisher gas gehen 3 listes: fun Natsyonalen Blok Nr 8, fun Bund Nr 4, fun di linke Poali Tsiyon Nr 5 un fun di rekhte Poali Tsiyon Nr 6. (Azoy zehet oys di arbayter-solidaritet umshetys-gezogt).

Dem shtarksten kampf fihrt on der Bund, velkher hor arobrakht fun Varshe zayn gantsen generel-shtab. Men dingt kino-lokalen, men fershpreyt masen vahl-literatur oyf n ort gedrukt. Un geld? fun vanend nehmt zikh aza kval fun geld-mitlen bay di dozige ferzorger fun unterdrikten arbayter-klas blaybt a retenish.

A bisel veniger hotsaot ober oykh genug, makht der linker Poali Tsiyon. Oremer zehet oys der rekhter Poali Tsiyon, velkher kentig bekumt nisht keyn untershtitsung fun ergets.

Der "birzshuazer" Natsyonaler Blok zehet oys an`evyon gamur antkegen dem "oremen" nebekh Bund, velkher iz azoy "belestigt" mit

Niedawno odbyły się wybory do sejmiku. Sejmik składa się z 26 członków, a mianowicie z 23 przedstawicieli małego posiadania (*może w tym wypadku chodzi o wyraz "posiedzenie"*) i 3 przedstawicieli wielkiego posiadania. 26 członków zostało wybranych z 13 gmin, każda rada gminy wybrała 2 delegatów. Jest interesujące, że wśród 26 członków nie ma ani jednego jedyne go żydowskiego przedstawiciela, nawet z takich gmin, które mają wystarczająco zauważalną społeczność żydowską, jak Śniadowo, Rutki, Piątnica i inne. Można sobie przedstawić, w jaki sposób będą przez sejmik zaspokajane interesy społeczności żydowskiej w tym kręgu.

Walka wyborcza do rady miasta.

Na chrześcijańskiej ulicy walczą pomiędzy sobą 3 listy: z Powszechnego Polskiego Bloku Nr 10, z PPS prawego Nr 2, i z PPS lewego Nr 7. Walka jest dosyć zajadła, największym zainteresowaniem cieszą się mityngi organizowane przez prawą PPS, Żadne dyskusje nie są dopuszczone, ale z pośród rozmów i tumultu mas da się uchwycić, że lewa PPS ma wielu stronników wśród polskiego robotnictwa. Na ulicę żydowską idą 3 listy: z Bloku Narodowego Nr 8, z Bundu Nr 4, z Robotnika Syjonu/Poali Tsiyon Nr 5, i z prawego Poali Tsiyon Nr 6. (Tak wygląda solidarność robotnicza, że tak powiem). Najżagorzalszą walkę przejawia Bund, który dostarczył z Warszawy swój cały sztab generalny. Wynajmuje się sale kinowe, rozpowszechnia się masę literatury wyborczej drukowanej na miejscu. A pieniądze? Skąd bierze się taki strumień środków pieniężnych u tych na chleb zarabiających z uciśnionej klasy robotniczej pozostaje zagadką.

Trochę mniej jednak również dostatecznie wydatkuje lewy Poali Tsiyon. Biedniejszym wydaje się być prawy Poali Tsiyon, który widocznie nie otrzymuje znikąd żadnego wsparcia.

"Burżujski/Burżuazyjny" Narodowy Blok

tsores fun der arbaytslozigkayt. Di mitingen vos veren ayngedent durkh di sotsyalistishe parteyen endigen zikh s`rov mit shtekens...Der Natsyonaler Blok hot geptobt makhen a miting in khevre Sh`S(Shisha Sedarim), iz er durk der doziger khevre in miten oyfgerisen gevoren. Fun dan on veren ayngedent di mitingen fun blok in tsiyonistishen lokal un in lokal fun Handverker-Farayn, vohin men lozt yenem lager nisht arayn un di mitingen gehen durkh mit erfolg.

Kandidaten- liste Nr 8 fun Fareynigten Yidishen Natsyonalen Blok:

1 Hirsh Epshteyn, 2 Avrom Domovitsh, 3 dr Shimen Peltin, 4 Hirsh Mark, 5 Sender Bzshoza, 6 Yakev Geltsinski, 7 Mendil Orlovski, 8 Azriel Tsekhanovitsh, 9 Nakhum Rafalovski, 10 Avrom Yelen, 11 Itskhok Tobolitski, 12 Manes Markevitsh, 13 Mendil Tsekhanovitsh, 14 Fayvel Strikovski, 15 Henokh Ayzenshtadt.

Ale yidishe vehler un vehlerins giben ob zeyer shtime oyf der doziger liste Nr 8 un oyf keyn shum andere.

wydaje się być całkowitą nędzą w przeciwieństwie do “ubogiego”nieszczęśnika Bundu tak obciążonego problemami bezrobocia. Mityngi, które są zorganizowane przez partie socjalistyczne kończą się w większości pałowaniem... Blok Narodowy próbował robić mityng w Towarzystwie Talmudycznym jednak został przez niniejsze towarzystwo wyproszony w trakcie. Otdąd mityngi bloku zostają zorganizowane w lokalu syjonistycznym oraz w lokalu Zjednoczenia Rzemieślników, gdzie obóz ten nie jest mile widziany a mityngi odbywają się z sukcesem.

Lista kandydatów Nr 8 od Zjednoczonego Żydowskiego Narodowego Bloku:

1 Hirsz Epsztejn, 2 Awrom Domowicz, dr Szimen Peltyn, 4 Hirsz Mark, 5 Sender Brzoza, 6 Jakew Giełczyński, 8 Mendel Orłowski, 8 Azriel Ciechanowicz, 9 Nahum Rafałowski, 10 Awrom Jeleń, 11 Icchok Tobolicki, 12 Manes Markiewicz, 13 Mendel Ciechanowicz, 14 Fajwel Strykowski, Henoch Ajzensztadt.

Wszyscy żydowscy wyborcy i wyborczynie oddają swój głos na tę oto listę Nr 8 i na żadną inną.

Oyfruf

Fun Yidishen Natsyonalen Vahl-Blok in Lomza.

Tsu der yidisher befelkerung!

Dem 9-ten oktober kumt for vahlen tsum Shtodt-Rat. In dem tog vet entshiden veren der goyrl fun undzer shtodt oyf yohren un es iz vikhtig, ver es zol mit ihr onfihren, ver zol reprezentiren di natsyonale un virtshaftlikhe interesen fun der yidisher befelkerung un ver zol ontseykhnen di linye fun di dozige interesen.

Nehmendig in akht di umshtenden, velkhe hoben zikh geshafen bay unz in shtodt un di akharayutdige ferantvortlikhkayt legabe di breyte yidishe masen bay der shtark organizirter kraft fun poylishen natsyonalistish-shovinistishen lager, hoben di forshteher fun di natsyonal-politische un virtshaftlikhe yidishe organizatsyes gefunen far unbedingte noytvendigkayt tsu shafen a Fereynigten Yidishen Vahl-Blok velkher zol dinen als an`eyzerner pantsers gegen der sakana fun tsushpliterung un tsubreklung in di reyhen fun yidishen lager.

Zol der fakt untergeshtrecken veren, az afile di Poylishe Arbayts-Partey, velkhe iz ferrekhent tsum progresiven teyl fun der poylischer gezelshaft, hot obgetroten ihr plats dem rekhten reaktionsyeren shovinistishen blok, mit der efentlikher erklerung, az zi tut es kedey nisht tsu shpalten di poylishe shtimen. Es iz dokh klor, az nisht tsulib dem, vayl zi zeht for far der poylischer gezelshaft a sakana beaulet tsu veren metsad di yidishe mitbirger fun Shtodt-Rat, a zakh vos iz oysgeshlossen, nor kedey - di dozige kuna iz genug bult- yiden in Shtodt-Rat tsu hoben vos veniger.

Der Natsyonaler Yidisher Vahl-Blok hot zikh geshtelt far a oyfgabe tsu shafen in an`Shtodt-Rat an`atmosfere fun fridlikher un ruhiger tsuzamenarbayt letova der shtodt, vet zikh ober gegenshtelen mit ale koykhes dem sistem fun fernikhtung un ekonomischer oysratung, oyb a zelkher zol veren ongevendet gegen der yidisher befelkerung.

Proklamacja

Żydowskiego Narodowego Bloku Wyborczego w Łomży.

Do społeczeństwa żydowskiego!

9-go października odbędą się wybory do Rady Miasta. Dnia tego na lata zostanie wyznaczony los naszego miasta i ma znaczenie kto nim będzie kierował, kto będzie reprezentował narodowe i gospodarcze interesy społeczności żydowskiej i kto nakreśli linię tych mianowicie interesów.

Biorąc pod uwagę okoliczności, które się utworzyły u nas w mieście i moralną odpowiedzialność w odniesieniu do szerokich mas żydowskich przy mocno zorganizowanej potędze polskiego narodowo-szowinistycznego obozu przedstawiciele narodowo-politycznych i gospodarczych organizacji żydowskich uznali za bezsprzecznie niezbędne stworzenie Zjednoczonego Żydowskiego Bloku Wyborczego, który powinien służyć jako pancierz żelazny przeciwko zagrożeniu dezintegracji i fragmentacji w szeregach obozu żydowskiego.

Niech zostanie podkreślony fakt, że nawet Polska Partia Robotnicza, która jest zaliczana do progresywnej części społeczeństwa polskiego, ustąpiła swe miejsce prawemu reakcyjnemu szowinistycznemu blokowi, z publiczną deklaracją, że robi to po to by nie rozdrabniać polskich głosów. Przecież to jasne, że nie z tego powodu, że przewiduje ona dla polskiego społeczeństwa rzeczywiste zagrożenie w byciu po stronie żydowskich współobywateli z Rady Miasta, co jest rzeczą wykluczoną, tylko dlatego -ten fakt jest wystarczająco oczywisty-by Żydów w Radzie Miasta mieć jak najmniej.

Narodowy Żydowski Blok Wyborczy postawił przed sobą zadanie stworzenia w Radzie Miasta atmosfery pokojowej i spokojnej współpracy dla dobra miasta, ale się przeciwstawi ze wszystkich sił systemowi zniszczenia i ekonomicznej degradacji, jeśli takowy zostanie skierowany przeciwko społeczeństwu żydowskiemu.

Narodowy Żydowski Blok Wyborczy będzie

Der Natsyonaler Yidisher Vahl-Blok vet virdig fertejdigen dem yidishen koved, vet kempfen mutig un energish far der onerkenung fun unzere natsyonale un birgerlikhe rekht, velkhe es zikhert unz di konstitutsye.

Der Yidisher Natsyonaler Blok vet mutig fertejdigen di interesen fun yidishen kibuts oyf ale gebiten fun gezelshaftlikhen leben.

Heyot di yidishe befelkerung in rov minjen verovbinjen shtelt mit zikh for a shtand fun sokhrim, kleynhendler un handverker, velkhe horeven shver un biter oyf zeyer besheyden shtikel kheyuna-vet der Yidisher Natsyonaler Blok shtreben tsu ferlaykhtern dem shteyer-shroyf, velkher drikt vi a shvere masa un falt in zayn graster mas oyf di pleytseyes fun der yidisher befelkerung.

Der Yidisher Natsyonaler Blok vet shtreng akhtung geben, az bay aynfihren dos naye tsekhen-gezets in leben, zol der yidisher handverker als a zelkher nisht veren unterdrikt.

Der Yidisher Natsyonaler Blok vet fodern entshprekhende lokalen far di yidishe folks-shulen.

Der Yidisher Natsyonal. Blok vet fodern entshprekhende subsidyes far ale yidishe kulturele un filantropishe untermehungen, far`n hebreyishen un yidishen shul-vezen, meditsinische hilf, fakh-bildung, un azoy v.

Di forshter fun Blok velen mit`n gantsen koyekh untershtitsen di boy-aktsye, kedey tsu lindern dem mangel in gezundte diren; Zey velen oykh trakhten tsu bezorgen di shtodt mit guten vaser un bilige belaykhtung.

Der Yidisher Natsyonal. Blok vendet zikh deriber mit a heysen apel tsu der gantser yidisher befelkerung in Lomza, tsu zayn farzikhtig un zikh nisht lozen ferfihren durkh di bundisten un andere klasen-kempfer.

Di bundisten un andere klasen-kempfer reprezentiren vayt nisht di yidishe interesen, zey velen di yidishe interesen zogar ferraten, oyf vi fil zey velen zikh nisht gefinen in eynklang mit di dinim fun sotsyalistishen

godnie bronit honoru zydowskiego, będzie odważnie i energicznie walczyć za uznanie naszych narodowych i obywatelskich praw gwarantowanych nam przez konstytucję.

Żydowski Blok Narodowy odważnie bronić będzie interesów **kibucu (1)** żydowskiego we wszystkich sferach życia społecznego.

Obecność społeczeństwa żydowskiego w największej części ujawnia się z pozycji kupców, drobnych handlarzy oraz rzemieślników, którzy harują ciężko i gorzko na swój skromny kawałek chleba- Żydowski Blok Narodowy będzie dążył do złagodzenia podwyżki podatków, która przygniata jak ciężki kamień i spada w swej największej masie na plecy społeczeństwa żydowskiego.

Żydowski Blok Narodowy zwróci baczność uwagę na to, by przy wprowadzaniu w życie nowego prawa cechowego, żydowski rzemieślnik jako taki nie był uciskany.

Żydowski Blok Narodowy będzie wymagał odpowiednich lokali dla żydowskich szkół ludowych.

Żydowski Blok Narodowy będzie żądał odpowiednich subsydiów dla wszystkich żydowskich kulturalnych i filantropijnych przedsięwzięć, dla szkolnictwa hebrajskiego i jidisz, pomocy medycznej, kształcenia zawodowego i tym podobnych.

Przedstawiciele Bloku z całą mocą będą wspierać akcję budowlaną w celu złagodzenia niedoboru zdrowych (*funkcjonalnych*) mieszkań; Będą oni także rozważać nad zabezpieczeniem miasta w dobrą wodę i tanie oświetlenie.

Żydowski Blok Narodowy zwraca się w związku z tym z gorącym apelem do całego żydowskiego społeczeństwa w Łomży, by mieć się na baczności i nie dać się zwieść bundystom i innym bojownikom klasowym.

Bundyści i inni bojownicy klasowi reprezentują daleko nie żydowskie interesy, będą oni żydowskie interesy zdradzać całkowicie o ile nie będą one współbrzmieć z prawidłami socjalistycznego **Szulchan aruch (2)**.

Głosy żydowskie należą się wyłącznie

Shulkhan-arukh.

Di yidishe shtimen geheren oysshlikh dem Fereynigten Yidishen Natsyonalen Blok, vayl nor er aleyn kon un vet zayn di rikhtige fertretershaft fun der yidisher befelkerung hen klapey panim hen klapey khuts.

Es iz groys di ferantvortlikhkayt fun der tsayt, es iz groys di akharayut fun yidishen vehler. In forigen Shtodt-Rat hot di yidishe befelkerung gehat 11 ratmener un 2 lavnikes.

Di yidishe ratmener un lavnikes hoben a dank zeyer tsohl gehat di geherige hashpoe oyf dem gang fun der arbayt.

Es iz haynt do veniger oyszikhten oyf durkhtsufihren aza tsohl yidishe fertreter, vayl di yidishe befelkerung iz klener gevoren.

Zol zikh deriber yeder Yid un yede yidishe froy obgeben a din vekheshbon fun der ernstkayt fun moment.

Keyn eyntsiger yidisher vehler oder vehlerin tor nisht fehlen bay der vahl urne zuntog dem 9-ten oktober, a tog far erev Sukkot.

Ale Yiden, mener un froyen iber 21 yohr alt veren oyfgefodert vi eyn mensh tsu shtimen nor far der kandidaten-liste fun Fereynigten Yidishen Vahl-Blok Nr. 8

Fereynigter Yidisher Natsyonaler Vahl-Blok tsum Shtodt- Rat in Lomza.

Fereynigter Yidisher Natsyonaler Vahl-Blok tsum Shtodt- Rat in Lomza.*(powtórka w druku)*

Zjednoczonemu Żydowskiemu Blokowi Narodowemu, bo tylko on sam może i będzie właściwym przedstawicielstwem społeczności żydowskiej zarówno wewnątrz jak i zewnątrz.

Wielką jest odpowiedzialność czasu, wielką jest odpowiedzialność żydowskiego wyborcy. W poprzedniej Radzie Miasta społeczność żydowska miała 11 radnych i 2 ławników.

Żydowscy radni i ławnicy dzięki ich liczebności mieli odpowiedni wpływ na postęp pracy.

Dziś jest mniej perspektyw na wprowadzenie takiej ilości żydowskich przedstawicieli, ponieważ uległa zmniejszeniu liczebność społeczeństwa żydowskiego .

Dla tego niech każdy Żyd i każda kobieta żydowska odda respekt powadze chwili.

Żadnego żydowskiego wyborcy czy wyborczyni nie może zabraknąć przy urnie wyborczej w niedzielę 9-tego października, dzień przed wigilią Sukkot. Wszyscy Żydzi, mężczyźni i kobiety powyżej 21 roku życia są obligowani jak jeden mąż do głosowania tylko na listę kandydatów Zjednoczonego Żydowskiego Bloku Wyborczego Nr.8

Zjednoczony Żydowski Narodowy Blok Wyborczy do Rady Miejskiej w Łomży.

1 Kibuc: spółka, grupa, gromada.

2 Szulchan aruch: Szulchan aruch – we współczesnym judaizmie podstawowy kodeks prawa żydowskiego. Ułożony został przez Józefa Karo i wydany w Wenecji w 1564.

Lomzer Shtime

Efentlikhe Bekantmakhung

Es hoben zikh oyf unz unten untergeshribene, farlozen di yorshim nokh der farshtorbener Rokhl Budnik (Froy fun Moyshe Budnik) oyf tsu erledigen ale zeyere geld-tviot tsu h` Budnik, vi oykh h` Itskhok Kokhanovits, velkher hot zikh untergenumen tsu zayn farantvortlikh in oystsufihren ale unzere beshlusen, vi es loytet der fertroyungs befulmekhtigung vos mir hoben bekumen fun beyde tsdadim, yom 3` 26 Tamuz 1927, vi oykh di foderung fun h` Itskhok Kokhanovits tsu unz, az mir der shieadam-gerikht zolen zikh aroyszogen un feststelen, oyb er Kokhanovits hot a shaykhes, un trogt vos far es iz mit- shuld in dem gantsen inyen, mit dem, vos di yorshim hoben zikh erloybt tsu beshmutsen zayn nomen, farshafen im azoy fiel agmes-nefesh un im gorem tsu zayn fiel shodens.

Nokh an`alzaytige un grundlikhe durkhklerung fun gantsen inyen, durkhfihrendik a genoye oysforshung oysherendig begloybte eydes shtelen mir fest, az h` Itskhok Kokhanovits iz do geven durkhoys unshuldung , di yorshim kenen mir dokh der far nisht beshuldigen un farurteylen, vayl zey hoben dos geton in a oyfgeregten tsushtand unter der virkung fun oyfgeregten hamon.

Oykh di yorshim hoben uznz ibergegeben a shriftlikhe erklerung mit zeyere eygenhendige unterschriften fun der date 5` av h.y. tsu ferefentlikhen, velkhe loyten vi folgt: h` Itskhok Kokhanovits hot zikh bemihnt un ongevendet ale zayne kreften tsu tsufihren dem geld-sikhsekh tsvishen unz yorshim mit h` Budnik tsu a ende un der psak-din fun dem sikhsekh iz pintlikh oysgefihrt gevoren.

Mimila falt shoy n ob der durkh unz fershpreyter khashad, az h` Itskhok Kokhanovits zol hoben gemakht a knunya tsum shoden gegen unz yorshim.”

Oykh hoben zey tsugegeben in der dermonter shriftlikher erklerung, az loyt zeyer meynung

Głos Łomżyński

Powiadomienie publiczne

Na nas niżej podpisanych, spolegli się spadkobiercy po zmarłej Rochl Budnik (żonie Mojsze Budnika) w sprawie zaspokojenia wszystkich ich roszczeń pieniężnych w stosunku do pana Budnika, jak również Icchoka Kochanowicza, który podjął się odpowiedzialności za wykonanie wszystkich naszych postanowień, wedle pełnomocnictwa zaufania, które otrzymaliśmy z obu stron dnia 3-go/ 26-go Tamuz Czerwca/Lipca 1927, jak również żądania pana Icchoka Kochanowicza skierowanego do nas, abyśmy my błogosławiony sąd zechcieli się wypowiedzieć i ustalić, czy on Kochanowicz ma związek i co za współdziałal ponosi w całej tej sprawie, w której spadkobiercy pozwolili sobie zbrukać jego imię, przyczynili mu tak wiele przykrości i szkód.

Po wszechstronnych i gruntownych wyjaśnieniach całej sprawy, przeprowadziwszy szczegółowe dochodzenie w postaci przesłuchania świadków zaufania i stwierdzamy, że pan Icchok Kochanowicz

był tu całkowicie niewinny,

jednakże nie możemy niniejszym obwiniać i osądzać spadkobierców, ponieważ działali oni w stanie i pod wpływem silnego wzburzenia.

Spadkobiercy przekazali nam również pisemne wyjaśnienia z ich własnoręcznymi podpisami datowane na 5 aw/lipiec-sierpień bieżącego roku do upublicznienia, które są zgodne z tym co następuje: pan Icchok Kochanowicz starał się i skierował wszystkie swe siły by doprowadzić ten konflikt pieniężny między nami spadkobiercami a panem Budnikiem do zakończenia i sprawiedliwy wyrok tego konfliktu został dokładnie wykonany. W każdym bądź razie odpada już rozsiewane przez nas podejrzenie, że pan Icchok Kochanowicz mógł działać na szkodę nas spadkobierców”. Dodali oni również we wspomnianym wyjaśnieniu

iz zelbst-fershtendlikh berekhtigt h` Itskhok Kokhanovitsh vayter tsu farnemen zayn ort in der gezelschaft.

Oyf dem shrayben mir zikh unter mit a fershpetigung fun der date yom 3.2. elul 1927.

(untergeshr.)

(-) Yoysif Avrom Domowicz rofe,

(-) Naftali Garbarski,

(-) Menakhem Markevitsh,

(-) Pinkhas Gayst

(-) Arye Yakobi.

(rabinat shtempel)

Di letste zitsung fun Shtodt-Rat.

Donershtog dem 15 h. m. hot zikh tsum letsten mol tsunoyfgezamelt der higer Shtodt-Rat, kedey oystsuhren dem reskript fun Inern-Ministerium vegen funanderlozen dem Shtodt-Rat un Magistrat.

Es efent di zitsung der forzitsender fun Rat h` Antoshevits, velkher erteylt dem vort dem shtodt prezident h` Vl. Shviderski. H` Shviderski lezt durkh dem reskript fun Inern-Ministerium un der nokh vayzt er on oyf der arbayt un tetigkayt fun bizonstigen Rat u Magistrat bemeshekh zayn 8 yehrhger boden. Nokh ihm redt der forzitsender fun Rat h` Antoshevits, velkher dermont di fershtorbene 3 poylishe ratmener, velkhe di ferzamelte beheren mit oyfshteyn un bet glyakhtsaytig di yidishe ratmener oystsudriken mitgefiel der froy fun kranken yidishen ratman Markevitsh, velkher gefint zikh in shpital un vayzt on oyf der groyser ferantvortlikher arbet, vos der Magistrat un Rat hoben oyfgeton.

Der forzitsender fun Rat h` Antoshevits shtelt zikh oykh genoy ob oyf der harmonye fun arbayt in Rat nisht kukendig oyf der fershidenartigkayt fun zayn tsuzamenshtelung. In nomen fun der poylischer bevelkerung gezegent zikh mit`n

pisemnym, ze wedle ich zdania jest oczywistym, iz pan Icchok Kochanowicz nadal ma prawo do piastowania swej pozycji społecznej.

Na tym podpisujemy się z opóźnieniem z daty dnia 3.2. sierpień/wrzesień 1927.

(podp.)

(-) Jojsif Awrom Domowicz lekarz,

(-) Naftali Garbarski,

(-) Menachem Markiewicz,

(-) Pinchas Gajst

(-)Arje Jakobi.

(stempel rabinatu)

Ostatnie posiedzenie Rady Miasta.

We czwartek 15-go bieżącego miesiąca zebrała się po raz ostatni miejscowa Rada Miasta, by wysłuchać reskryptu Ministerium Wewnętrznego/Spraw Wewnętrznych odnośnie rozwiązania Rady Miasta i Magistratu.

Posiedzenie otwiera przewodniczący Rady pan Antoszewicz, który udziela słowa prezydentowi miasta panu Władysławowi Świdierskiemu. Pan Świderski odczytuje reskrypt Ministerium Wewnętrznego/Spraw Wewnętrznych a następnie przedstawia on pracę i działalność dotychczasowej Rady i Magistratu w ciągu jej 8 letniej kadencji. Po nim zabiera głos przewodniczący Rady pan Antoszewicz. Wspomina on zmarłych 3 polskich radnych, którym zebrani hołdują na stojąco i jednocześnie prosi radnych żydowskich o wyrażenie współczucia żonie chorego żydowskiego radnego Markiewicza przebywającego w szpitalu, jak też podkreśla ogrom odpowiedzialnej pracy, której dokonał Magistrat i Rada. Przewodniczący Rady pan Antoszewicz podkreśla też szczególną harmonię pracy w Radzie mimo różnorodność jej składu.

W imieniu społeczeństwa polskiego żegna

avekgehenden Rat un Magistrat ratman adv. Vinnicki, velkher shtelt oykh fest mit tsufridenhayt di frayndlikhe tsuzamenlebung tsvishen di forshteher fun beyde natsjonaliteten in der shtodt fervalting, a tsuzamenlebung, velkhe iz shver tsu begegenen in andere Shtodt-Raten. Es redt dan der forshteher fun der Tsiyonistisher Fraktsye h` A. Domovitch, velkher shtelt zikh oykh ob oyf der harmonye in tsuzamenleben zikh fun der yidisher un poylisher reprezentants, vayzt on oyf dem, az dos yidishe folk iz a dankbarer un konstruktiver element ven men git ihm dos rekht oyf leben, dos beste beveyz fun vos es iz Erets Isroel, vu dos yidishe folk befrukhtbart mit zayn shveys un mih dos lang. Di frayndlikhe yidishe betsihung tsu der Poylisher Republik hot onerkent der poylisher General Konsul arumreyzendig dos land in der leng un breyt, ven di poylishe Yiden hoben dort geshtelt triumf-toyeren un mit`n gresten koved oyfgenumen dem hoykhen forshteher fun der Poylisher Republik. Poylen, ruft oys der redner, darf ertsihen vos mehr gute birger in land un vos mehr gute fraynd oyser dem land.

się z ustępującym radnym z Rady i Magistratu adwokatem Winnickim, który również z radością potwierdza przyjacielską koegzystencję przedstawicieli obu narodów w zarządzie miasta, koegzystencję, którą ciężko spotkać w innych Radach Miejskich.

Zatem przemawia przedstawiciel Frakcji Syjonistycznej pan A. Domowicz, który również akcentuje harmonię we współżyciu żydowskiej i polskiej reprezentacji. Wskazuje on na fakt, że lud żydowski jest wdzięcznym i konstruktywnym elementem jeśli dać mu prawo do życia. Najlepszym dowodem na to jest Ziemia Izraela, w której lud żydowski od długiego już czasu pomnaża płody swym potem i determinacją. Przyjacielski stosunek Żydów do Republiki Polskiej zauważył też polski Konsul Generalny objeżdżając kraj wzdłuż i wszerz, kiedy to polscy Żydzi stawiali bramy triumfalne i z największą czcią przyjmowali najwyższego przedstawiciela Republiki Polskiej.

Polska, głosi mówca, powinna wychowywać jak najwięcej dobrych obywateli w kraju i jak najwięcej dobrych przyjaciół poza krajem.

Lomzer Shtime

Ratm. Domovitch betant, az der yetstiger Shtodt-Rat hot oysgetroten a veg far di kinftige, a veg fun tolerants, velkhe iz azoy noytig unzer yunger republik un dankt in nomen fun zayne vehler dem prezidyum fun Rat un dem Magistrat. Ratm. Tsukerbroym vayzt on oyf n fakt, az der Magistrat hot zikh korekt betsoygen tsu ale ohn untersheyd fun natsjonalitet un shtand. D``D Karbowski gefint, az far Poylen darfen ale glaykh leben un shtarben, es eksistiren do nisht keyn 2 natsjonaliteten, nor kinder fun eyn familye. Der forzitsender shlist di historishe zitsung un di ratmener gezegnen zikh frayndlikh eyner mit tsveyten.

Sh. S.

Birkat mazoles khama mevarkhot et khaver moetset hakehile mar Shraga Isar Strikovski lekhtunet bitom marat Nekhama im mar L. Froynd.

Hamoatsa Vehahanhala Shel Hakehala Belomza.

Mevarkhim anakhnu birkat mazoles khama at sgan hayosher vroshelanu mar Shraga Isar Strikovski linesui bito marat Nekhama imbat gilo mar L. Froynd.

Vaad Agudat "Mizrakhi" Belomza.

A hertslikhen mazoles vinshen mir unzer khaver F. Strikovski tsu der hokhtsayt fun zayn tokhter.

Kuratorium fun Yidishen Shpitol in Lomza.

Leyadid neuri mar Shraga Strikovski linesui bito marat Nekhama imbat gilo mar L.

Głos Łomżyński

Radny Domowicz stwierdza, że terazniejsza Rada Miasta wydeptała ścieżkę dla następców, ścieżkę tolerancji, która jest tak niezbędna naszej młodej republice i składa podziękowania w imieniu jego wyborców prezydium Rady i Magistratowi. Radny Cukerbrojm wskazuje na fakt, że Magistrat prawidłowo odnosił się do wszystkich bez różnicy narodowościowej i stanowej. Dowid Karbowski uważa, że wszyscy powinni zarówno żyć jak i umierać dla Polski, nie ma tu żadnych 2 narodowości, wszyscy są dziećmi jednej rodziny. Przewodniczący zamyka historyczne posiedzenie a radni żegnają się radośnie każdy z każdym.

Sz. S.

Szczęścia i pomyślności członkowi Rady Kahału panu Szraga Isserowi Strykowskiemu z okazji ślubu jego córki pani Nechomy z panem L. Froynd.

Zarząd i Kierownictwo Kahału w Łomży.

Gorące życzenia pomyślności naszemu wiceprezesowi panu Szraga Isserowi Strykowskiemu z okazji ślubu córki pani Nechomy z panem L. Froynd.

Komitet Stowarzyszenia "Mizrachi" w Łomży.

Serdeczne powinszowania składamy naszemu towarzysowi F. Strykowskiemu z okazji ślubu jego córki.

Kuratorium Szpitala Żydowskiego w Łomży.

Przyjacielowi z dzieciństwa panu Szarga Strykowskiemu z okazji ślubu córki Nechomy z panem L. Froynd wyrażamy

<p>Froynd hareynu mabiyim birkat mazoles khama ulevavit.</p> <p>A. Kagan veraayato.</p> <hr/>	<p>najgorętsze życzenia.</p> <p>A Kagan z żoną.</p> <hr/>
<p>Birkat mazoles khama lididenu mar Shraga Strikovski leragli nesuey bito.</p> <p>A Mizrach veraayato.</p> <hr/>	<p>Najgorętsze powinszowania przyjacielowi panu Szarga Strykowskiemu z okazji ślubu córki.</p> <p>A. Mizrach z żoną.</p> <hr/>
<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji rodzinie Strykowskich od A. Domowitsh z żoną.</p> <hr/>	<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji rodzinie Strykowskich od A. Domowicza z żoną.</p> <hr/>
<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji rodzinie Strykowskich od M. Orłowskiego z żoną.</p> <hr/>	<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji rodzinie Strykowskich od M. Orłowskiego z żoną.</p> <hr/>
<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji panu Strykowskiemu od Henocha Ajzenshtot z żoną.</p> <hr/>	<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji panu Strykowskiemu od Henocha Ajzenshtot z żoną.</p> <hr/>
<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji panu Strykowskiemu od Icchoka Tabolickiego z żoną.</p> <hr/>	<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji panu Strykowskiemu od Icchoka Tabolickiego z żoną.</p> <hr/>
<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji panu Strykowskiemu składa Cwi Mark z żoną.</p> <hr/>	<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji panu Strykowskiemu składa Cwi Mark z żoną.</p> <hr/>
<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji panu Strykowskiemu składa Jakew Szlomo Garbarski z żoną.</p> <hr/> <p>Gratulacje z powyższej okazji przyjaciółce Nechomie Strykowskiej składa Chaim Icchok Glinke z żoną, Ostrów Mazow.</p>	<p>Kolejne powinszowania z tejże okazji panu Strykowskiemu składa Jakew Szlomo Garbarski z żoną.</p> <hr/> <p>Gratulacje z powyższej okazji przyjaciółce Nechomie Strykowskiej składa Chaim Icchok Glinke z żoną, Ostrów Mazow.</p>

Kolejne powinszowania z tejże okazji panu Strykowskiemu składa M. Szer z żoną.

Birkat mazoles khama khareynu mevarkhim et khavertenu merat Dvoyre Klinske leragli nesuey imbat gilo mar Meir Grinberg umekhalim le atid mazhir Beerets Haavot. Vaad Hahistadrut Hatsionut "Hatkhiya" Belomze.

Birkat mazoles khama mevarkhot et khavrey hamahalat hakehila mar Menakhem Klinski lekhatunat bito marat Dvoyre imbat gilo mar Meir Grinberg. Hamoatsa Vehahanhala shel Hakehila Haivrit Belomza.

A hertslikhn mazoles vinshen mir h` Mendil Kalinski tsu der khasene fun zayn tokhter Dvoyre mit h` Grinberg. Rat un Fervaltung fun der Kooperativer Bank.

A hertslikhn mazoles mayn fraynd h` M. Kalinski tsu der khasene fun zayn tokhter.

Manes Markevitsh.

Pod powyższymi życzeniami podpisuje się Szmuel Zdaleker z rodziną.

A hertslikhn mazoles un a gliklikhe tsukunft winshen mir dem mitarbayer fun unzer fabrik h` Meir Grinberg tsu zayn hokhtsayt mit frayline D. Kalinska. M. Orlovski un familye.

Birkat mazoles khama khareynu mevarkhim

Kolejne powinszowania z tejże okazji panu Strykowskiemu składa M. Szer z żoną.

Najgorętsze powinszowania przekazujemy przyjaciółce Dwojrze Klińskiej z okazji ślubu z panem Meir Grinberg I życzymy jej świetlanej przyszłości w Ziemi Przodków. Komitet Organizacji Syjonistycznej "Odrodzenie" w Łomży.

Gorące powinszowania członkowi kahału panu Menachem Kliński z okazji ślubu córki pani Dwojry z panem Meir Grinberg. Rada i Zarząd Kahału Hebrajskiego w Łomży.

Serdeczne życzenia przekazujemy panu Mendil Kaliński z okazji ślubu jego córki Dwojry z panem Grinberg. Rada i Kierownictwo Banku Kooperatywnego.

Serdeczne życzenia memu przyjacielowi panu M. Kaliński z okazji ślubu jego córki.

Manes Markiewicz.

Pod powyższymi życzeniami podpisuje się Szmuel Zdaleker z rodziną.

Serdeczne życzenia wszystkiego dobrego i szczęścia w przyszłości składamy współpracownikowi naszej fabryki panu Meirowi Grinberg z okazji ślubu z panną D. Kalińską. M. Orłowski z rodziną.

et mar Menakhem Klinski uvitu khavertenumarat Dwoyre leragli nesuey. A.Mizrakh veraayato, A.Domovitch veraayato.

Unzer liben langiehdigen instruktor h` I. Goldsztejn tsu zayn ferleybung mit fraylin F. Bergshteyn fun Shtsutsin vinshen mir fiel glik.

Di Tekhnische Komisyte baym Yidishen Sport-Klub in Lomzsha.

Mayn shvegerin un shvoger Sore un Sholem Kozlovitch vinsh ikh a hertslikhen mazl-tov tsu der ferlebung fun zeyer tokhter Brayne mit h` Markevitch in Nyu York Amerika. Avrom Rozenblum un familye.

Hareynu mabiiim rigshi tsar liyedidani mar Yakev Geltsinski lamut alav aviv r`Tsvi Dov Nishmato Eyden.

Toviya Berman umishpakhto.

Hareynu mabiiim limekhutanenu mar Yakev Geltsinski rigshi tsar leragli mot aviv Nishmato Eyden r`Tsvi Dov beTel-Aviv.

Meir Orlovski veraayato.

Pod kondolencjami treści powyższej podpisuje się Symcha Orłowski.

Mir driken oys tifen mitgefihl unzer gelibter prezes h` I. Geltsinski tsulib dem toyt fun zayn foter r` Hirsh Ber Nishmato Eyden.

Kuratoryum fun Yidishen Shpitol in Lomza.

Najgorętsze powinszowania składamy naszemu przyjacielowi panu Menachem Kliński i córce jego pani Dwojrze z okazji ślubu.

A.Mizrach z żoną, A.Domowicz z żoną.

Naszemu drogiemu niegdysiejszemu instruktorowi panu I. Goldsztejn z okazji jego pożycia małżeńskiego z madam F. Bergshteyn ze Szczuczyna winszujemy dużo szczęścia.

Komisja Techniczna przy Żydowskim Klubie Sportowym w Łomży.

Moją szwagierkę i szwagra Sore i Szolema Kozłowiczów winszuję serdecznie z okazji pożycia małżeńskiego ich córki Brajny z panem Markiewiczem w Nowym Jorku w Ameryce.

Awrom Rozenblum z rodziną.

Składamy kondolencje mojemu przyjacielowi panu Jakowowi Giełczyńskiemu z powodu śmierci ojca reba Cwi Dow Dusza Jego w Edenie.

Towija Berman z rodziną.

Wyrażamy naszemu teściowi panu Jakowu Giełczyńskiemu kondolencje z powodu śmierci ojca Dusza Jego w Edenie reba Cwi Dow w Tel-Awiiwie.

Meir Orłowski z żoną.

Pod kondolencjami treści powyższej podpisuje się Symcha Orłowski.

Wyrażamy głębokie współczucie naszemu drogiemu prezesowi panu I. Giełczyńskiemu z powodu śmierci jego ojca reba Hirsza Ber Dusza Jego w Edenie.

Tifen tsar un mitgefihl driken mir oys unzer fraynd h` I. Geltsinski tsulib dem toyt fun zayn foter r` Hirsh Ber Nishmato Eyden.

Hirsh Epshteyn un familye.

Hareynu mabiiim lemar I. Geltsinski rigshi tsar lamut alav aviv r`Tsvi Dov Nishmato Eyden.

Moshe Draznin veraayato.

Pod kondolencjami o treści powyższej podpisuje się

Mosze Szer z żoną.

Tsuzamen mit unzer gantser familye beveyn ikh dem toyt fun mayn l. onkel r` Hirsh Ber Nishmato Eyden.

Avrom Geltsinski.

Rigshi tsar mabiiim lemar Geltsinski leragli mot aviv.

A.Mizrakh veraayato. A. I Romovitsh veraayato.

Unzer tifsten mitgefihl driken mir oys unzer forzitsenden h` I. Geltsinski tsulib dem toyt fun zayn foter r` Hirsh Ber Nishmato Eyden.

Di Fervaltung fun Yidishen Sokhrim- Ferayn in Lomzshe.

Kuratorium Szpitala Żydowskiego w Łomży.

Głęboki smutek i współczucie wyrażamy naszemu przyjacielowi panu I. Giełczyńskiemu z powodu śmierci jego ojca reba Hirsza Ber Dusza Jego w Edenie.

Hirsz Epsztejn z rodziną.

Wyrażamy panu I. Giełczyńskiemu ubolewanie z powodu śmierci ojca reba Cwi Dow Dusza Jego w Edenie.

Mosze Draznin z żoną.

Pod kondolencjami o treści powyższej podpisuje się

Mosze Szer z żoną

Wraz z całą naszą rodziną oplakuję śmierć mego drogiego wujka reba Hirsza Ber Dusza Jego w Edenie.

Awrom Giełczyński.

Ubolewania wyrażamy panu Giełczyńskiemu z powodu śmierci ojca.

A. Mizrakh z żoną, A.I Romowicz z żoną.

Nasze najgłębsze współczucie wyrażamy naszemu kierownikowi panu I. Giełczyńskiemu z powodu śmierci jego ojca reba Hirsza Ber Dusza Jego w Edenie.

Kierownictwo Żydowskiego Związku Handlowców w Łomży.

Hareynu mabiim rigshi tankhimin lemishpakhat Geltsinski bemot aleyhem avihem ish rav pealim Talmid Khokhem zkan haeda umanhiga reb Tsvi Dov Geltsinski bevinyan artsenu makom asher aya lanoakh tenukhamu.

Alter Shapiro veraayato.

Ikh drik oys mayn tifsten mitgefihl der fanilye Tsorko tsum frihtsaytugen toyt fun zeyer tokhter un shvester Freydke Tsorko Nishmato Eyden. Di erd zol ir gring zayn.

Ihr beynkende khaverte
Rashka Gemejnerman

Sprawozdania:

Z kwesty publicznej z dnia 31-VIII b.r. w m. Zambrowie na rzecz biednych emigr. żyd. do Palestyny wpłynęło zł. 24.42.

Redaktor-Wydawca A. Domowicz,
Senatorska 7.
Red. Aroys. A. Domovitsh, Senatorska 7.

Druk. Rubinshteyn et Sher Lomza.

Składamy kondolencje rodzinie Giełczyńskich z powodu śmierci ich ojca człowieka zacnego Uczzonego w Torze członka starszyny i jej przywódcy reba Cwi Dow Giełczyńskiego niech spoczywa w pokoju.

Alter Szapiro z żoną.

Wyrażam swe najgłębsze współczucie rodzinie Corko z powodu przedwczesnej śmierci ich córki i siostry Frejcki Corko Dusza Jej w Raju. Niech jej ziemia lekką będzie.

Jej pograżona w smutku przyjaciółka
Raszka Gemejnerman.

Sprawozdania:

Z kwesty publicznej z dnia 31-VIII b.r. w m. Zambrowie na rzecz biednych emigr. żyd. do Palestyny wpłynęło zł. 24.42.

Redaktor-Wydawca A. Domowicz,
Senatorska 7.

Druk. Rubinsztejna i Szera w Łomży.